

Besluit

Opheffing vergunningsvoorschrift in zaak De Persgroep - Mecom

Zaaknummer: ACM/20/043157

Datum besluit 30 augustus 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Vergunningsbesluit uit 2015	4
3	Beoordelingskader	5
4	Beoordeling	5
4.1	Context	6
4.2	Standpunt DPG	6
4.3	Marktonderzoek ACM	7
4.4	Beoordeling wijziging marktomstandigheden	10
4.4.1	Verlengingsaanbod	11
4.4.2	Referentieaanbod	11
4.4.3	Beschermen derde-uitgevers	12
4.4.4	Conclusie wijziging marktomstandigheden	15
4.5	Belasting van het voorschrift op DPG	15
5	Conclusie	16

1 Inleiding

Samenvatting

1. In dit besluit legt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uit waarom zij het vergunningsvoorschrift opheft dat op DPG Media B.V. (hierna: DPG) rust. Dit vergunningsvoorschrift is verbonden aan de toestemming van de ACM voor de overname van Mecom Group PLC (hierna: Mecom) door De Persgroep Publishing N.V. (hierna: De Persgroep) in 2015. Dit vergunningsvoorschrift was van belang voor de bescherming van de mededinging op de markt voor de distributie van ochtenddagbladen.
2. De (markt)omstandigheden zijn sinds 2015 door meerdere overnames gewijzigd. Er zijn twee mogelijke (hoofd) distributeurs van dagbladen overgebleven (DPG en Mediahuis) die elkaar op de distributiemarkt meer in evenwicht houden. Zij treden met elkaar in concurrentie om opdrachten van dagbladuitgevers zonder een eigen ochtenddistributienetwerk. Daarbij hebben Mediahuis en DPG in onderlinge overeenkomsten prikkels geïntroduceerd zodat derden een goed aanbod krijgen die een betere bescherming bieden dan de voorschriften. De mededinging op de markt voor de distributie van ochtenddagbladen hoeft daarom niet meer worden beschermd door middel van een voorschrift.

Opheffingsverzoek

3. Op 12 november 2020 heeft de ACM van DPG een aanvraag ontvangen tot opheffing van een vergunningsvoorschrift als bedoeld in artikel 41, vierde lid, van de Mededingingswet (hierna: opheffingsverzoek). Dit voorschrift is verbonden aan de vergunning die de ACM op 11 februari 2015 heeft verleend aan De Persgroep (nu DPG) voor de overname van Mecom. DPG vraagt de ACM om het voorschrift dat is verbonden aan de vergunning op te heffen gelet op de wijzigingen in de (markt)omstandigheden die zich sinds het verlenen van de vergunning hebben voltrokken.
4. Van de aanvraag is mededeling gedaan in de [Staatscourant 60628](#) van 17 november 2020. De ACM heeft naar aanleiding van deze aanvraag geen zienswijzen van derden ontvangen.
5. De ACM heeft aan afnemers van distributiediensten van DPG gevraagd naar de mogelijke gevolgen van het opheffen van het vergunningsvoorschrift. DPG en Mediahuis NV (hierna: Mediahuis) hebben in reactie op vragen van de ACM schriftelijke informatie verstrekt. Op 14 april 2021 heeft de ACM een aantal relevante documenten ontvangen van DPG en Mediahuis, namelijk: (i) een distributieovereenkomst tussen DPG Distributie B.V. (hierna: DPG) en NDC mediagroep B.V. (hierna: NDC), (ii) een distributieovereenkomst tussen NDC en DPG en (iii) een addendum bij de bestaande distributieovereenkomst tussen DPG en Mediahuis Distributie B.V. (hierna: Mediahuis).

Leeswijzer

6. Hierna gaat de ACM in hoofdstuk 2 eerst in op de inhoud van het vergunningsbesluit. In hoofdstuk 3 bespreekt de ACM het beoordelingskader in deze zaak. In hoofdstuk 4 volgt de beoordeling, met daarin ook het standpunt van DPG en de resultaten uit het onderzoek onder marktpartijen. In hoofdstuk 5 volgt de conclusie.

2 Vergunningsbesluit uit 2015

7. De ACM heeft op 11 februari 2015 besloten dat De Persgroep Mecom mocht overnemen (hierna: het vergunningsbesluit).¹ Aan het vergunningsbesluit heeft de ACM voorschriften verbonden. Die voorschriften omvatten (i) een **referentieaanbod**, op grond waarvan een distributeur als 'hoofdaannemer' voor de distributie van ochtendbladen kan fungeren en (ii) een **verlengingsaanbod**, op grond waarvan TMG (nu Mediahuis) de toen geldende distributieovereenkomsten met De Persgroep en Mecom op het gebied van distributie kan verlengen.² De ACM heeft de voorschriften toen aan de vergunning verbonden vanwege een mededingingsprobleem als gevolg van de concentratie op de Nederlandse distributiemarkt voor dagbladen.³
8. Landelijke dagbladuitgevers zonder eigen ochtenddistributienetwerk besteden de distributie van hun ochtendbladen uit aan DPG. DPG treedt in dit geval op als hoofdaannemer. DPG besteedt, in de hoedanigheid van hoofdaannemer, in de verspreidingsgebieden⁴ waar DPG niet zelf distribueert, de distributie van deze dagbladen weer uit aan Mediahuis en NDC.⁵ Hierbij treden Mediahuis en NDC op als onderaannemer. De fysieke distributie wordt dus verzorgd door DPG, Mediahuis en NDC. De hoofdaannemer verzorgt distributiediensten voor andere uitgevers door de bezorging zelf te verzorgen en door deze uit te besteden aan de andere distributeurs.
9. De overname van Mecom door De Persgroep had tot gevolg dat een wijziging optrad in de onderlinge verhoudingen op de distributiemarkt tussen De Persgroep en Mecom enerzijds en TMG en NDC anderzijds. Als gevolg van de concentratie concludeerde de ACM dat de afhankelijkheid van TMG van De Persgroep/Mecom aanzienlijk groter is dan andersom, wat betreft landelijke distributiediensten. Dit zou ertoe leiden dat partijen als gevolg van de concentratie hogere tarieven of ongunstige operationele afspraken kunnen opleggen aan TMG. Hierdoor valt voor dagbladuitgevers zonder eigen distributienetwerk mogelijk een alternatieve aanbieder van landelijke distributiediensten weg.⁶
10. Om dit door de ACM gesignaleerde mededingingsbezwaar weg te nemen, heeft De Persgroep destijds een remedievoorstel ingediend en is de vergunning door de ACM verleend onder de hiervoor genoemde voorschriften. Deze voorschriften waarborgen kortgezegd dat TMG en/of een andere contractspartij⁷ actief kan blijven tegen dezelfde distributievoorwaarden als TMG

¹ Besluit van de ACM van 11 februari 2015 in zaak 14.1067.24/[De Persgroep - Mecom](#).

² [Vergunningsbesluit](#), randnummer 245.

³ [Vergunningsbesluit](#), randnummer 239.

⁴ Doorgaans die gebieden waar deze distributeurs het grootste aantal abonnees hebben. Zie ook het [vergunningsbesluit](#), randnummer 206 en voetnoot 67.

⁵ [Vergunningsbesluit](#), randnummer 209 en zie figuur 1 bij randnummer 207 voor de verdeling van Nederland in distributiegebieden in 2015 en zie het besluit van de ACM van 30 november 2020 in zaak ACM/20/042189/[Mediahuis - NDC](#), figuur 1 bij randnummer 123 voor de verdeling in distributiegebieden in 2020.

⁶ [Vergunningsbesluit](#), randnummers 212 - 213 en randnummers 236 - 237.

⁷ Een contractspartij is TMG, NDC of een dagbladuitgever of distributeur die één of meer ochtendblad(en) distribueert op minimaal vijf verschijningsdagen in een geografisch aaneengesloten distributiegebied, buiten het gebied waar DPG, NDC en/of TMG de distributie verzorgt. Deze partij moet gemiddeld minimaal 100.000 ochtendbladen per verschijningsdag distribueren, of distribueren over het volledig oppervlak van ten minste vijf Cebucogebieden (dit zijn verzorgingsgebieden zoals destijds samengesteld door Cebuco). Zie voor de definitie van een contractspartij het [vergunningsbesluit](#), randnummers 246 en 267.

voor de concentratie.⁸ Deze voorschriften faciliteren eveneens toetreding.⁹ Daardoor kunnen uitgevers met een landelijk dagblad zonder eigen distributienetwerk evenals voor de concentratie kiezen uit (ten minste twee) verschillende mogelijke hoofdaannemers, namelijk De Persgroep en TMG en/of een andere (toegetreden) contractspartij. Deze keuzemogelijkheid waarborgt eveneens dat de distributievooraarden van uitgevers van landelijke dagbladen niet verslechteren en hun concurrentiepositie op de onderliggende lezers- en advertentiemarkten niet verslechtert.¹⁰

3 Beoordelingskader

11. In uitzonderlijke gevallen kunnen voorschriften verbonden aan een vergunning worden gewijzigd of worden herzien.¹¹ De ACM kan besluiten tot het wijzigen danwel opheffen van de voorschriften verbonden aan een besluit als de belasting die het voorschrift met zich meebrengt voor de onderneming niet langer opweegt tegen het door (markt)ontwikkelingen gewijzigde mededingingsprobleem dat het voorschrift beoogt op te lossen. De ACM beoordeelt of deze belasting onevenredig is op basis van de huidige (markt)omstandigheden en acht het redelijk daarbij ook de (markt)omstandigheden te betrekken die op de middellange termijn zijn te voorzien. Bij een aanvraag tot wijziging of opheffing van een vergunningvoorschrift is het aan de verzoekende partij, in dit geval DPG, om gemotiveerd te beargumenteren waarom een wijziging of opheffing van de voorschriften is gerechtvaardigd.
12. Gezien het voorgaande beoordeelt de ACM eerst of er gewijzigde (markt)omstandigheden zijn die ertoe leiden dat het mededingingsbelang dat door het voorschrift wordt gewaarborgd, wezenlijk is gewijzigd. Het mededingingsbelang dat door het voorschrift wordt gewaarborgd, is het behoud van onderlinge concurrentie tussen twee mogelijke hoofdaannemers (zijnde de huidige hoofdaannemer DPG en Mediahuis) en het waarborgen van potentiële toetreding.
13. Daarna kijkt de ACM, indien nodig, naar de belasting van het voorschrift voor de partij op wie het voorschrift rust.¹²

4 Beoordeling

14. In het hiernavolgende beoordeelt de ACM het opheffingsverzoek van DPG. Eerst bespreekt de ACM de context van dit besluit in paragraaf 4.1. De ACM bespreekt vervolgens de opvattingen van DPG (paragraaf 4.2). In paragraaf 4.3 volgen de resultaten uit het marktonderzoek onder marktpartijen zoals dat door de ACM gedaan is. Vervolgens volgt in paragraaf 4.4 de beoordeling van de ACM van de wijzigingen in de (markt)omstandigheden die zich sinds het verlenen van de vergunning hebben voltrokken. In paragraaf 4.5 bespreekt de ACM de belasting van het voorschrift op DPG.

⁸ [Vergunningsbesluit](#), randnummer 262.

⁹ [Vergunningsbesluit](#), randnummers 250, 255 en 257.

¹⁰ [Vergunningsbesluit](#), randnummer 237.

¹¹ Zie [Richtsnoeren Remedies 2007](#), randnummers 74 - 76.

¹² Zie het besluit van de ACM van 7 juli 2011 in zaak 6848 [tot afwijzing van het verzoek tot wijziging van het vergunningsvoorschrift](#) voor de wijze waarop de ACM de (on)evenredigheid van de belasting beoordeelt.

4.1 Context

15. De ACM heeft op 22 september 2020 een melding ontvangen van de voorgenomen concentratie van Mediahuis Noord-Nederland B.V. (Mediahuis) en FBJM Media Holding B.V. (NDC).¹³ Vervolgens heeft de ACM op 12 november 2020 een aanvraag ontvangen tot opheffing van de voorschriften zoals verbonden aan de vergunning die de ACM heeft verleend aan De Persgroep voor de overname van Mecom. In deze aanvraag geeft DPG onder andere aan dat als de ACM de overname van NDC door Mediahuis goedkeurt, DPG ten opzichte van Mediahuis in een ongelijkwaardige concurrentiepositie komt, omdat DPG belast wordt door de voorschriften. Op 30 november 2020 heeft de ACM de overname van NDC door Mediahuis goedgekeurd.
16. Naar aanleiding van deze overname van NDC door Mediahuis en de aanvraag van DPG tot opheffing van de voorschriften zijn DPG en Mediahuis met elkaar in onderhandeling getreden over aanpassing van de huidige tussen hen geldende distributieovereenkomst en een nieuwe distributieovereenkomst tussen DPG en NDC. Op 8 en 9 april 2021 hebben DPG en Mediahuis overeenkomsten afgesloten voor de ochtenddistributie door NDC van DPG-dagbladen (inclusief ochtenddagbladen van door DPG gecontracteerde derden) en de ochtenddistributie door DPG van NDC-dagbladen (inclusief ochtenddagbladen van eventueel door NDC gecontracteerde derden).¹⁴
17. DPG heeft zich contractueel gecommitteerd om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om het verlengingsaanbod op te zeggen als de ACM besluit tot opheffing of wijziging van de voorschriften.¹⁵ Verder is het verlengingsaanbod zo gewijzigd dat onder het verlengingsaanbod ook de ochtenddagbladen van derden waarvoor Mediahuis optreedt als hoofdaannemer vallen.¹⁶ NDC (thans een onderdeel van Mediahuis) en DPG hebben afgesproken om elkaars kranten en die van eventueel gecontracteerde derden tegen kostengeoriënteerde tarieven te distribueren.
18. De distributiecontracten zijn zo vormgegeven dat het distribueren van ochtenddagbladen voor meer abonnees leidt tot lagere distributiekosten per abonnee. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van een gestaffelde kortingsstructuur.

4.2 Standpunt DPG

19. DPG betoogt in haar aanvraag dat sinds het vergunningsbesluit de omstandigheden op de markt wezenlijk zijn gewijzigd. Met name door de diverse overnames van Mediahuis in de afgelopen jaren¹⁷ is een meer gelijkwaardige verhouding tussen DPG en Mediahuis ontstaan.

¹³ Besluit van de ACM van 30 november 2020 in zaak ACM/20/042189/[Mediahuis - NDC](#).

¹⁴ Hiermee gaat deze overeenkomst verder dan het oorspronkelijke verlengingsaanbod uit de voorschriften.

¹⁵ Zie artikel 2.4 van het verlengingsaanbod ([vergunningsbesluit](#), pagina 87) waar deze mogelijkheid wordt beschreven: "De Huidige Distributie Overeenkomsten, zoals verlengd door het Verlengingsaanbod, kunnen door dPD [ACM: de Persgroep Distributie] met inachtneming van een opzegtermijn van zes (6) maanden worden beëindigd dan wel gewijzigd indien en voor zover Autoriteit Consument en Markt besluit tot opheffing of wijziging van de Remedie."

¹⁶ Middels een addendum op de tussen DPG en Mediahuis geldende distributieovereenkomst.

¹⁷ Op 30 september 2014 is Media Groep Limburg overgenomen door het Belgische Concentra dat destijds samen met Corelio eigenaar was van Mediahuis. In 2017 zijn de media-activiteiten en deelparticipaties van Concentra en Corelio

20. Daarnaast is door de opkomst van online nieuws, de teruglopende oplages, de teruglopende advertentie-inkomsten en het teruglopende aantal nieuwe papieren abonnees de afgelopen jaren sprake van een wezenlijke wijziging op de markt die ertoe heeft geleid dat het opzetten van een nieuw distributienetwerk in het gebied van een andere distributeur kostbaar en niet tot nauwelijks rendabel is, zeker op de langere termijn gelet op de krimpende markt. Omdat wederzijdse toetreding niet aannemelijk is, zijn Mediahuis en DPG van elkaar afhankelijk. DPG en Mediahuis zullen ieder blijvend als hoofdaannemer voor de landelijke distributie van ochtendbladen kunnen fungeren.
21. DPG geeft aan dat de voorschriften DPG onevenredig zwaar zullen belasten, omdat DPG niet op gelijke voet open en constructieve commerciële onderhandelingen zou kunnen voeren met Mediahuis (inclusief NDC). DPG komt ten opzichte van Mediahuis in een structureel ongelijkwaardige concurrentiepositie ten opzichte van Mediahuis, waardoor DPG geen tegenwicht kan bieden aan verschillende mogelijke gedragingen van Mediahuis die niet alleen DPG maar ook van DPG afhankelijke derden schade zouden kunnen berokkenen.
22. Zoals besproken in paragraaf 4.1 zijn wederzijds contracten tussen DPG en NDC afgesloten en heeft DPG zich contractueel gecommitteerd om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om het verlengingsaanbod op te zeggen en bovendien vallen ochtenddagbladen waarvoor Mediahuis optreedt als hoofdaannemer hier ook onder.
23. De distributiecontracten zijn zo vormgegeven dat het distribueren van ochtenddagbladen voor meer abonnees leidt tot lagere distributiekosten per abonnee. DPG merkt hierbij op dat hier het mes aan twee kanten snijdt: een overstap van derden naar Mediahuis leidt er niet alleen toe dat Mediahuis meer ochtenddagbladen uitbesteedt bij DPG waardoor Mediahuis een lagere dekkingstoeslag hoeft te betalen, maar dit leidt er ook toe dat DPG minder distributie van ochtenddagbladen uitbesteedt aan Mediahuis waardoor Mediahuis een hogere dekkingstoeslag van DPG ontvangt.¹⁸
24. Volgens DPG zijn de voorschriften niet meer noodzakelijk. Het verlengingsaanbod, de huidige distributieovereenkomst tussen DPG en Mediahuis, blijft immers in stand en is uitgebreid. Doordat (i) de contracten ook de belevering van derden verzekeren (en de contracten expliciet maken dat Mediahuis en NDC als hoofdaannemer kunnen optreden) en (ii) DPG en Mediahuis de financiële prikkel ervaren om met derden te contracteren, zouden daarmee ook de (mogelijk) bij derden zonder eigen (ochtend)distributienetwerk (hierna ook: derde-uitgevers) bestaande zorgen zijn geadresseerd.

4.3 Marktonderzoek ACM

25. De ACM heeft onderzoek gedaan onder marktpartijen naar de mogelijke gevolgen van opheffing van de voorschriften. Uit het onderzoek onder marktpartijen komen de volgende punten naar voren:

ondergebracht bij Mediahuis en is De Limburger/Limburgs Dagblad overgedragen aan Mediahuis. Op 5 januari 2015 verwierf Mediahuis NRC Media Holding B.V. en daarmee de dagbladen NRC Handelsblad en nrc.next. Mediahuis heeft in 2017 TMG overgenomen en in 2020 NDC.

¹⁸ Antwoorden van DPG van 7 juli 2021 met kenmerk ACM/IN/626850, antwoorden op vragen 5 en 7. Zie ook de antwoorden van DPG van 25 juni 2021 met kenmerk ACM/IN/624234, randnummer 6.

- de distributie van dagbladen is van groot belang voor derde-uitgevers en een hogere prijs (of slechtere voorwaarden) zou(den) een grote invloed hebben op deze derde-uitgevers;
- wederzijdse toetreding door Mediahuis en DPG op elkaars verzorgingsgebied is onwaarschijnlijk en nieuwe toetreding tot de markt voor de distributiedagbladen is eveneens onwaarschijnlijk;
- een zorg die is geuit, is dat DPG en Mediahuis elkaars tarieven kunnen verhogen waarvan derde-uitgevers nadeel ondervinden, terwijl de volumes die DPG en Mediahuis bij elkaar in- en uitbesteden nu meer met elkaar in balans zijn, waardoor dergelijke prijsverhogingen voor DPG en Mediahuis broekzak-vestzak is;
- de ACM zou blijvend toezicht moeten houden.

In het hiernavolgende bespreekt de ACM deze punten in meer detail.

Distributie van groot belang voor derde-uitgevers

26. Een uitgever geeft aan dat distributie voor hem van existentieel belang is.¹⁹ Een grote verhoging van de kosten zal dan ook desastreuze gevolgen hebben voor deze uitgever.²⁰ Verschillende uitgevers geven bovendien aan dat er geen alternatief beschikbaar is voor de distributie van (ochtend)bladen dan de distributeurs DPG en Mediahuis en er een grote afhankelijkheid is van DPG en Mediahuis.²¹
27. Een andere zorg die is geuit door uitgevers die hun distributie uitbesteden, is een mogelijke prijsverhoging. Een acceptatieplicht tegen een faire prijs moet volgens een uitgever voor de toekomst geborgd zijn.²² Een andere uitgever geeft ook aan dat het van belang is dat kleine uitgevers toegang blijven behouden tot de distributienetwerken van de grote partijen tegen een goede prijs.²³ Een andere uitgever geeft aan dat de prijsverhogingen de laatste zeventien jaar marktconform waren en de inflatie en stijgende loonkosten weerspiegelden. Deze uitgever zou het redelijk vinden als deze lijn wordt doorgetrokken naar de toekomst.²⁴

Toetreding is onwaarschijnlijk

28. Mediahuis geeft aan dat toetreding tot het verspreidingsgebied van DPG niet kosteneffectief is. Door een concurrerend ochtenddistributienetwerk op te zetten vallen de synergievoordelen van een gedeeld distributiesysteem weg, waardoor dit kostprijsverhogend zal werken en het daarom

¹⁹ Gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummer 17.

²⁰ Gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummer 22.

²¹ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544561, randnummer 13; gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummer 12; gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummer 12; gespreksverslag van 19 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544751, antwoord op vraag 6.

²² Met betrekking tot de zorgen van deze uitgever, zie het gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544561, randnummer 17 en het gespreksverslag van 17 mei 2021 met kenmerk ACM/UIT/554348, pagina 2. Zie ook het gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544561, randnummer 22.

²³ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummers 20 - 21. Deze uitgever suggereert als mogelijke goede prijs de kostprijs, marktconforme voorwaarden, of de prijs gelijk aan de prijs die de grote partijen voor de distributie van hun eigen kranten rekenen.

²⁴ Gespreksverslag van 19 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544751, antwoord op vraag 11.

commercieel en financieel gezien geen wenselijk scenario is.²⁵ Mediahuis geeft aan dat distributieorganisaties te maken hebben met hoge vaste kosten en dus gebaat zijn bij een zo groot mogelijk volume om de vaste kosten over een zo groot mogelijk aantal oplagen uit te smeren.²⁶

29. Een uitgever geeft aan dat hoewel er theoretisch nog twee mogelijke hoofdaannemers zijn, beide partijen in hun eigen verspreidingsgebied een monopoliepositie innemen en dat beide partijen elkaar nodig hebben om een landelijke dekking te realiseren.²⁷ Een andere uitgever schetst een vergelijkbaar beeld. Mediahuis en DPG hebben elk een eigen bezorggebied en Mediahuis en DPG zijn verbonden aan elkaar door het systeem van in- en uitbestedingen. Deze partijen concurreren dus niet echt met elkaar en het is volgens deze uitgever niet waarschijnlijk dat Mediahuis en DPG in elkaars distributiegebieden gaan distribueren.²⁸ Weer een andere uitgever geeft aan dat het eigenlijk onmogelijk is om een concurrerend netwerk op te zetten. Het is daarom noodzakelijk dat er wordt samengewerkt.²⁹ Een andere uitgever geeft aan dat het niet realistisch is dat een derde of vierde partij zou ontstaan om distributiediensten te gaan aanbieden, gezien de slinkende oplages.³⁰ Deze partij geeft ook aan dat DPG en Mediahuis niet zonder elkaar kunnen.³¹

DPG en Mediahuis kunnen voor elkaar de tarieven verhogen

30. Een uitgever geeft aan dat momenteel, ook gelet op de voorschriften, DPG en Mediahuis elkaar enigszins in balans houden, maar dat als DPG straks de tarieven verhoogt Mediahuis dat ook kan doen. Hiervan zullen kleinere uitgeverijen nadeel ondervinden. Hun inkoopkosten zullen namelijk meestijgen. Dit is volgens deze uitgever wel een theoretische exercitie en er is geen reden om aan te nemen dat DPG en Mediahuis dit daadwerkelijk zullen doen.³² Deze uitgever geeft aan dat de opheffing van de voorschriften geen directe voorzienbare gevolgen zal hebben op de landelijke markt voor distributiediensten.³³

ACM moet toezicht kunnen blijven houden

31. Een marktpartij geeft aan dat het mogelijk moet zijn dat de ACM toezicht blijft houden.³⁴ Een andere marktpartij geeft aan dat blijvend toezicht vanuit de ACM wenselijk is waarbij DPG en Mediahuis richting de ACM transparantie geven over de kostentoe rekening aan eigen titels in vergelijking tot de prijzen die worden gevraagd van derden.³⁵

²⁵ Cryptsharezending van 27 november 2020 met formele antwoorden derde aanvullende vragen ACM met kenmerk ACM/IN/561135, randnummers 5 en 9. Zie ook het gespreksverslag met kenmerk ACM/UIT/544679, randnummer 9.

²⁶ Antwoorden van Mediahuis van 28 mei 2021 met kenmerk ACM/IN/617347, randnummer 5.

²⁷ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544561, randnummer 17.

²⁸ Gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummers 8, 9 en 15.

²⁹ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummer 2. Volgens deze uitgever profiteren hier ook kleinere kranten van.

³⁰ Gespreksverslag van 19 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544751, antwoord op vraag 10.

³¹ Gespreksverslag van 19 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544751, antwoord op vraag 11.

³² Gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummers 14 en 21.

³³ E-mail van 11 mei 2021 met kenmerk ACM/IN/613443.

³⁴ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummer 22.

³⁵ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544561, randnummer 26.

4.4 Beoordeling wijziging marktomstandigheden

32. Sinds 2015 zijn de printoplagen van betaalde dagbladen substantieel gedaald en zullen waarschijnlijk verder dalen,³⁶ waardoor distributievolumes eveneens zijn gedaald.³⁷ Tot 2020 waren drie onafhankelijke distributeurs actief, DPG, Mediahuis en NDC. Sinds de overname van NDC door Mediahuis is de asymmetrie tussen DPG en Mediahuis afgenomen: de distributievolumes van DPG en Mediahuis en de distributievolumes die DPG en Mediahuis bij elkaar in- en uitbesteden zijn meer met elkaar in balans gekomen.³⁸ Tegenwoordig besteedt Mediahuis de distributie van circa 211.000 exemplaren uit aan DPG en DPG besteedt de distributie van circa 178.000 exemplaren uit aan Mediahuis, terwijl dit in 2015 respectievelijk circa 230.000 en circa 150.000 ochtenddagbladen betrof.³⁹
33. Naar aanleiding van de overname van NDC en het verzoek tot opheffing van de voorschriften door DPG, hebben DPG en Mediahuis op 8 en 9 april 2021 overeenkomsten afgesloten voor de ochtenddistributie door NDC van DPG-dagbladen (inclusief ochtenddagbladen van door DPG gecontracteerde derden) en de ochtenddistributie door DPG van NDC-dagbladen (inclusief ochtenddagbladen van eventueel door NDC gecontracteerde derden). Tevens zijn DPG en Mediahuis een addendum op de huidige tussen hen geldende distributieovereenkomst overeengekomen (zie ook paragraaf 4.1) waardoor hier ook de eventueel door Mediahuis gecontracteerde derden onder vallen.
34. Het mededingingsbelang dat door het voorschrift wordt gewaarborgd, het behoud van onderlinge concurrentie tussen mogelijke hoofdaannemers van distributie (zie randnummer 9 van dit besluit), is nog steeds aanwezig. Voor derde-uitgevers is het nog steeds van belang dat zij de keuze hebben uit Mediahuis dan wel DPG. De (markt)omstandigheden zijn echter gewijzigd met de overname van NDC en de gewijzigde overeenkomsten tussen Mediahuis/NDC en DPG.
35. Uit het voorgaande blijkt dat distributievolumes zijn afgenomen en blijven afnemen, DPG en Mediahuis meer met elkaar in evenwicht zijn gekomen, nieuwe en gewijzigde distributiecontracten tussen DPG en Mediahuis/NDC tot stand zijn gekomen en het mededingingsbelang dat door het voorschrift wordt gewaarborgd nog steeds aanwezig is. Aangezien de voorschriften een verlengings- en referentieaanbod omvatten, beoordeelt de ACM hieronder eerst het belang van het verlengingsaanbod (paragraaf 4.4.1) en vervolgens het referentieaanbod (paragraaf 4.4.2). Daarna bespreekt de ACM in paragraaf 4.4.3 het belang

³⁶ Besluit van de ACM van 30 november 2020 in zaak ACM/20/042189/[Mediahuis - NDC](#), paragraaf 6.1. Gedurende het marktonderzoek in onderhavige zaak, gaf een uitgever eveneens aan dat er een verschuiving is naar digitaal, waardoor het de vraag is hoelang bezorgers nog een krant blijven rondbrengen (gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummer 17).

³⁷ Het aantal onafhankelijke uitgevers van (landelijke)dagbladen is eveneens afgenomen door de overname van TMG en NDC door Mediahuis.

³⁸ Besluit van de ACM van 30 november 2020 in zaak ACM/20/042189/[Mediahuis - NDC](#), randnummer 132 ("Als gevolg van de voorgenomen concentratie zal de asymmetrie die met de concentratie van De Persgroep/Mecom is ontstaan in de relatie tussen DPG en partijen [ACM: Mediahuis en NDC] afnemen.") en 133 ("De concentratie heeft tot gevolg dat DPG voor een groter deel van haar distributie afhankelijk wordt van Mediahuis waardoor de wederzijdse afhankelijkheid van Mediahuis en DPG wat betreft uit te besteden volumes (meer) in balans komt."). Zie ook tabel 1 van het opheffingsverzoek van DPG. Zie randnummer 9 van dit besluit waar de ACM het belang van de onderlinge verhoudingen op de distributiemarkt tussen DPG en Mediahuis bespreekt.

³⁹ [Vergunningsbesluit](#), randnummer 227.

van distributiediensten voor derde-uitgevers. In paragraaf 4.4.4 volgt de conclusie met betrekking tot de gewijzigde (markt)omstandigheden.

4.4.1 Verlengingsaanbod

36. Het verlengingsaanbod, ook wel de huidige distributieovereenkomst tussen DPG en Mediahuis, blijft door de recente afspraken tussen DPG en Mediahuis tot ten minste februari 2025 in stand. Dit is gelijk aan de looptijd van de voorschriften. Opzegging van deze overeenkomst is slechts mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden.
37. DPG heeft zich er ten opzichte van Mediahuis contractueel toe verbonden om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om het verlengingsaanbod op te zeggen als de ACM besluit tot opheffing of wijziging van de voorschriften.
38. Opheffing van de voorschriften heeft dan ook geen gevolgen voor de huidige distributieovereenkomst tussen DPG en Mediahuis, het verlengingsaanbod, dat met toevoeging van het addendum per april 2021 ook ziet op de distributie van dagbladen voor derden. Daarmee gaat het contract verder dan het oorspronkelijke verlengingsaanbod uit de voorschriften. Hierdoor kan Mediahuis als hoofdaannemer op de Nederlandse markt voor de distributie van dagbladen actief blijven.⁴⁰
39. Overigens merkt de ACM op dat door de overname van Mecom door De Persgroep de wederzijdse afhankelijkheid tussen TMG en de Persgroep⁴¹ minder gelijkwaardig werd.⁴² Na de overname van NDC door Mediahuis is dat hersteld (zie randnummer 32 van dit besluit). Ook daarom hoeft het belang van Mediahuis niet meer met een verlengingsaanbod geborgd te worden.

Tussenconclusie

40. Op basis van het voorgaande komt de ACM tot de conclusie dat het aannemelijk is dat het mededingingsbelang zoals genoemd in randnummer 34 van dit besluit, niet meer door het verlengingsaanbod uit de voorschriften hoeft te worden beschermd. Bovendien ziet het addendum nu ook op de distributie van eventueel door Mediahuis gecontracteerde derden, wat het belang van derden beter beschermd dan het oorspronkelijke verlengingsaanbod.

4.4.2 Referentieaanbod

41. Het referentieaanbod (i) faciliteert de mogelijkheid dat behalve TMG (nu Mediahuis) ook NDC (nu eveneens Mediahuis) of een andere distributeur⁴³ actief kan zijn en (ii) is een terugvaloptie voor TMG waardoor uitgevers van ochtendbladen zonder eigen distributienetwerk kunnen (blijven) kiezen tussen hoofdaannemers en zodoende aantrekkelijke distributievoorwaarden kunnen bedingen.⁴⁴ In het hiernavolgende bespreekt de ACM deze twee punten apart.

⁴⁰ Wat ook een doel is van de voorschriften, zie het [vergunningsbesluit](#), randnummer 254.

⁴¹ [Vergunningsbesluit](#), randnummer 226.

⁴² [Vergunningsbesluit](#), randnummer 227.

⁴³ Mits deze voldoet aan de gestelde voorwaarden (zie [vergunningsbesluit](#), randnummer 246).

⁴⁴ [Vergunningsbesluit](#), randnummers 250, 255 en 257.

Het faciliteren van een andere distributeur dan Mediahuis

42. Voor de overname van NDC was het in principe mogelijk dat NDC als hoofdaannemer zou kunnen fungeren.⁴⁵ Dit betekent dat het referentieaanbod sinds de overname van NDC door Mediahuis alleen nog een nieuwe toetreder faciliteert. Uit het onderzoek onder marktpartijen blijkt dat dergelijke nieuwe toetreding niet aannemelijk is.⁴⁶
43. De ACM komt daarom tot de conclusie dat, omdat toetreding niet aannemelijk is, het referentieaanbod ook niet meer nodig is.

Terugvaloptie voor Mediahuis

44. Aangezien DPG zich ertoe verbindt om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om het verlengingsaanbod op te zeggen als de ACM besluit tot opheffing of wijziging van de voorschriften (zie randnummer 17 van dit besluit) is een terugvaloptie voor Mediahuis eveneens niet meer relevant.
45. De ACM komt daarom tot de conclusie dat het referentieaanbod als terugvaloptie voor Mediahuis niet meer nodig is.

Tussenconclusie

46. De ACM concludeert dat de (markt)omstandigheden op de distributiemarkt voor ochtenddagbladen in Nederland sinds 2015 zodanig zijn gewijzigd dat het mededingingsbelang dat de ACM destijds in het vergunningsbesluit heeft geïdentificeerd niet meer hoeft te worden beschermd door middel van het referentieaanbod.

4.4.3 Beschermen derde-uitgevers

47. Uit het voorgaande blijkt dat de voorschriften verbonden aan het vergunningsbesluit beogen de keuzemogelijkheden te borgen van derde-uitgevers om zodoende aantrekkelijke distributievooraanboden te bieden.⁴⁷ Uit het onderzoek onder derde-uitgevers komen de volgende belangrijke punten naar voren:
 - De distributie van dagbladen is van groot belang voor kleine uitgevers. Er is geen alternatief beschikbaar voor Mediahuis of DPG.
 - Een hogere prijs (of slechtere voorwaarden) zou(den) een grote invloed hebben op kleine derde-uitgevers.⁴⁸
48. Uit onderzoek onder marktpartijen komt naar voren dat een aantal derde-uitgevers zich zorgen maakt over een mogelijk stilzwijgende afstemming tussen Mediahuis en DPG met betrekking tot de tarieven die zij derde-uitgevers indirect in rekening brengen. Het indirect verhogen van de prijzen zou als volgt kunnen. Het is mogelijk dat DPG en Mediahuis de prijzen voor elkaar verhogen. Gelet op het verbeterde evenwicht tussen in- en uitbestede volumes kunnen DPG en Mediahuis deze gestegen distributiekosten compenseren met eveneens gestegen inkomsten voor deze distributiediensten. Derde-uitgevers kunnen dit niet, terwijl zij ook deze hogere kosten

⁴⁵ In de zaak *Mediahuis - NDC* blijkt overigens dat het niet aannemelijk is dat NDC als hoofdaannemer kan optreden. Besluit van de ACM van 30 november 2020 in zaak ACM/20/042189/[Mediahuis - NDC](#), randnummers 128 - 130.

⁴⁶ Zie randnummer 29 van dit besluit.

⁴⁷ Zie randnummer 41 van dit besluit.

⁴⁸ Zie paragraaf 4.3, randnummers 26 en 27 van dit besluit.

in rekening gebracht krijgen. Op deze manier stijgen de uiteindelijke kosten alleen substantieel voor deze derde-uitgevers.⁴⁹

49. De distributiecontracten tussen NDC en DPG zijn gebaseerd op de feitelijke (integrale) kostprijs verhoogd met een dekkingstoeslag per abonnement per jaar die jaarlijks wordt geïndexeerd met de inflatie. Het distributiecontract tussen Mediahuis en DPG blijft eveneens van kracht en door het addendum vallen hier ook de eventueel door Mediahuis gecontracteerde derden onder. Op basis van deze contracten is het praktisch onmogelijk om de tarieven voor derde-uitgevers indirect te verhogen, deze distributeurs hebben namelijk afgesproken om elkaar de feitelijke integrale kostprijs (verhoogd met een dekkingstoeslag) in rekening te brengen.
50. Ook het direct verhogen van de tarieven voor derde-uitgevers zou het gevolg kunnen zijn van stilzwijgende afstemming tussen DPG en Mediahuis.⁵⁰ Na de overname van NDC door Mediahuis is de asymmetrie tussen DPG en Mediahuis kleiner geworden.⁵¹
51. Het blijkt dat het binnenhalen van additioneel volume voor de distributeur interessant is. De dekkingstoeslag (zie randnummer 49 van dit besluit) is afhankelijk van het aandeel in het totaal aantal verspreide abonnementen. De vraag is daarom of de prikkel om een lagere dekkingstoeslag te krijgen (door als hoofdaannemer op te kunnen treden) de prikkel wegneemt om stilzwijgend de tarieven te verhogen voor derde-uitgevers.
52. DPG merkt hierbij op dat een overstap van derden naar Mediahuis er niet alleen toe leidt dat Mediahuis meer distributie van ochtenddagbladen uitbesteedt aan DPG waardoor Mediahuis een lagere dekkingstoeslag hoeft te betalen, maar dit er ook toe leidt dat DPG minder distributie van ochtenddagbladen uitbesteedt aan Mediahuis waardoor Mediahuis een hogere dekkingstoeslag van DPG ontvangt.⁵² Dit wordt onderschreven door Mediahuis.⁵³
53. DPG geeft verder aan dat DPG ook bij het verlies van derden haar distributienetwerk in stand moet blijven houden (en de ochtenddagbladen van de nu door Mediahuis gewonnen derden moet blijven distribueren). Dit heeft dus tot gevolg dat de inkomsten van DPG door verlies van derden dalen, maar de kosten gelijk blijven: het gaat hier daarom om margeverlies.⁵⁴ Mediahuis geeft aan dat distributieorganisaties te maken hebben met hoge vaste kosten en er dus bij gebaat zijn om een zo groot mogelijk volume te distribueren om de vaste kosten over een zo groot mogelijk aantal oplagen uit te smeren.⁵⁵
54. Uit het onderzoek onder marktpartijen blijkt eveneens dat het binnenhalen van additioneel volume voor een distributeur interessant is en dat derden gezamenlijk een offerteaanvraag

⁴⁹ Zie randnummer 30 van dit besluit.

⁵⁰ Zie ook het besluit van de ACM van 30 november 2020 in zaak ACM/20/042189/[Mediahuis - NDC](#), randnummer 142.

⁵¹ Zie ook het [vergunningsbesluit](#), randnummer 238 waar de ACM de relevantie van de asymmetrie tussen De Persgroep en TMG bespreekt voor gecoördineerde effecten.

⁵² Zie randnummer 23 van dit besluit.

⁵³ Antwoorden van Mediahuis van 28 mei 2021 met kenmerk ACM/IN/617347, randnummer 3.

⁵⁴ DPG onderbouwt dit met een cijfermatig voorbeeld waaruit blijkt dat het verlies van derden tot een margeverlies van circa EUR **[vertrouwelijk]** leidt (antwoorden van DPG van 25 juni 2021 met kenmerk ACM/IN/624234, randnummer 6). Mediahuis heeft eveneens een cijfermatig voorbeeld overgelegd waaruit blijkt dat het verzorgen van nieuw oplagevolume van 3.000 ochtenddagbladen leidt tot een daling van de te betalen dekkingstoeslag van EUR **[vertrouwelijk]** (antwoorden van Mediahuis van 28 mei 2021 met kenmerk ACM/IN/617347, randnummer 2).

⁵⁵ Zier randnummer 28 van dit besluit.

hebben ingediend voor het hoofdaannemerschap bij zowel DPG als Mediahuis.⁵⁶ De concurrentie tussen Mediahuis en DPG om het hoofdaannemerschap leverde volgens een marktpartij een betere prijs op.⁵⁷ Volgens een marktpartij is Mediahuis een volwaardige hoofdaannemer.⁵⁸ De ACM merkt hierbij op dat het gezamenlijk uitvragen van een offerte door (vrijwel) alle derde-uitgevers ook stilzwijgende afstemming bemoeilijkt: als een substantieel deel van volumes van derden gecombineerd wordt, wordt de prikkel ook groter om de concurrentie aan te gaan voor deze grotere distributievolumes.

55. Aangezien (i) DPG en Mediahuis (inclusief NDC) een sterke financiële prikkel behouden, omdat het verlies van volume tot margeverlies leidt door de hoge vaste kosten en omdat het verlies van volume van derden tot gevolg heeft het moeten betalen van een hogere dekkingstoeslag én het ontvangen van een lagere dekkingstoeslag, (ii) Mediahuis en DPG in het verleden om het hoofdaannemerschap hebben geconcurrereerd en het aannemelijk is dat zij dit zullen blijven doen, (iii) Mediahuis een volwaardige potentiële hoofdaannemer is en des te meer na de overname van NDC, (iv) derde-uitgevers gezamenlijk offertes kunnen uitvragen (en uitgevraagd hebben), komt de ACM tot de conclusie dat het niet aannemelijk is dat DPG en Mediahuis een prikkel hebben om stilzwijgend de prijzen voor derde-uitgevers te verhogen.
56. Uit het onderzoek onder marktpartijen volgt dat kleine uitgevers zorgen hebben over het mogelijk stopzetten door DPG en Mediahuis van de distributie van dagbladen van derde-uitgevers.⁵⁹ Uit het vorige randnummer blijkt dat deze distributeurs een financiële prikkel hebben om derden te contracteren. Mediahuis geeft aan dat er geen minimumoplage nodig is, maar dat de oplage wel een structurele verschijnkalender moet hebben. Mediahuis verspreidt bijvoorbeeld dagelijks slechts circa **[vertrouwelijk]** exemplaren voor het Reformatorisch Dagblad (met DPG als hoofdaannemer). DPG geeft eveneens aan dat DPG in het verleden bereid is gebleken om de distributie te verzorgen met zeer lage oplagen, zoals vernoemd Reformatorisch Dagblad (met een oplage van circa **[vertrouwelijk]** ochtenddagbladen) en de Kidsweek (van Young & Connected) dat slechts eenmaal per week wordt uitgebracht met een oplage van **[vertrouwelijk]** ochtenddagbladen.⁶⁰
57. Aangezien DPG en Mediahuis (inclusief NDC) een sterke financiële prikkel behouden (zie ook randnummer 55 van dit besluit) en het feit dat DPG en Mediahuis nu ook al zeer beperkte volumes van derden distribueren, is het eveneens niet aannemelijk dat DPG of Mediahuis derde-uitgevers niet zouden accepteren. De huidige voorschriften bevatten overigens een dergelijke verplichting niet. Gelet op het voorgaande acht de ACM een acceptatieverplichting niet nodig.
58. Voor wat betreft het door twee marktpartijen wenselijk geachte toezicht van de ACM,⁶¹ geldt dat het de voorkeur heeft om de markt zelf zijn werk te laten doen. Toezicht van de ACM levert doorgaans lasten voor betrokken ondernemingen en maatschappelijke kosten op. Ingrijpen of toezicht van de ACM is alleen aangewezen als onzeker is dat betrokken ondernemingen zich aan de mededingingsregels zullen houden. Met de gewijzigde distributieovereenkomsten

⁵⁶ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummer 6 en gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummer 3.

⁵⁷ Gespreksverslag van 20 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544704, randnummer 3

⁵⁸ Gespreksverslag van 18 november 2020 met kenmerk ACM/UIT/544566, randnummers 7 en 9.

⁵⁹ Zie randnummer 27 van dit besluit.

⁶⁰ Antwoorden van DPG van 25 juni 2021 met kenmerk ACM/IN/624234, randnummer 14.

⁶¹ Zie randnummer 31 van dit besluit.

tussen Mediahuis en NDC bestaan voldoende prikkels bij deze ondernemingen om te concurreren om opdrachten van derden waardoor het aannemelijk is dat derden marktconforme tarieven in rekening gebracht krijgen. De huidige voorschriften omvatten dergelijke toezicht ook niet. De ACM ziet derhalve geen aanleiding om toezicht te gaan houden op de tariefstelling van DPG en Mediahuis.

59. Gelet op het voorgaande komt de ACM tot de conclusie dat ook zonder de voorschriften derde-uitgevers voldoende worden beschermd.

4.4.4 Conclusie wijziging marktomstandigheden

60. De ACM concludeert dat de (markt)omstandigheden op de distributiemarkt sinds 11 februari 2015 zodanig zijn gewijzigd, dat het mededingingsbelang dat de ACM destijds in het vergunningsbesluit heeft geïdentificeerd niet meer hoeft te worden beschermd door de in het vergunningsbesluit opgenomen voorschriften. Sinds het vergunningsbesluit zijn door acquisities twee mogelijke hoofddistributeurs overgebleven. Deze hoofddistributeurs houden elkaar in evenwicht als het gaat om posities op de markt. Zij treden met elkaar in concurrentie om opdrachten van derde-uitgevers. Daarbij hebben zij in onderlinge overeenkomsten prikkels geïntroduceerd dat derden een goed aanbod krijgen. Hiermee is de effectiviteit van de situatie die zou ontstaan bij het opheffen van de voorschriften groter dan de situatie waarbij de voorschriften in stand worden gehouden.

4.5 Belasting van het voorschrift op DPG

61. Gelet op dat (i) het voorschrift het in het vergunningsbesluit geïdentificeerde mededingingsbelang niet meer hoeft te beschermen, (ii) de nieuwe onderlinge overeenkomsten de onderlinge concurrentie tussen DPG en Mediahuis om opdrachten van derde-uitgevers beter waarborgt dan de voorschriften⁶² en (iii) deze voorschriften DPG benadelen in onderhandelingen met Mediahuis⁶³, komt de ACM tot de conclusie dat de belasting van de voorschriften op DPG onevenredig is.

⁶² In de nieuwe overeenkomst is DPG verplicht om ook door Mediahuis gecontracteerde derden te distribueren (zie randnummers 16, 32, 38 en 60 van dit besluit) wat verder gaat dan de voorschriften. En er is een prikkel om derden te (blijven) contracteren (zie randnummers 55 en 57 van dit besluit).

⁶³ Zie randnummer 20 van dit besluit.

5 Conclusie

62. De ACM concludeert dat gewijzigde (markt)omstandigheden er toe leiden dat het mededingingsbelang dat de ACM destijds in het vergunningsbesluit heeft geïdentificeerd niet meer hoeft te worden beschermd door middel van een voorschrift. De ACM concludeert verder dat deze voorschriften DPG onevenredig zouden belasten. De ACM besluit daarom tot opheffing van de voorschriften die in randnummer 7 van dit besluit zijn beschreven.

Datum: 30 augustus 2021

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g.

mr. T.M. Snoep
bestuursvoorzitter

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u beroep instellen tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde beroepschrift naar de rechtbank Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM Rotterdam. Dit moet u doen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit aan de bij de concentratie betrokken ondernemingen. Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op www.rechtspraak.nl.